

SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
SÜREKLİ İYİLEŞTİRME-GELİŞTİRME VE RİSK DEĞERLENDİRME KOMİSYONU
ÖĞRETİM ELEMANI VE ÖĞRENCİLERİN LABORATUVAR VE KLİNİK/ALAN
UYGULAMALARINDA KARŞILAŞILABİLECEKLERİ RİSKLER VE RİSKLE
KARŞILAŞMA DURUMUNDA YAPILACAKLARA YÖNELİK USUL VE ESASLAR

1. AMAÇ

Süleyman Demirel Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü öğretim elemanı ve öğrencilerin laboratuvar ve klinik/alan uygulamalarında karşılaşılabilecekleri riskler ve riskle karşılaşma durumunda yapılacaklara yönelik usul ve esasların belirlenmesidir.

2. KAPSAM

Bu prosedür Süleyman Demirel Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü öğretim elemanı ve öğrencilerin laboratuvar ve klinik/alan uygulamalarında karşılaşılabilecekleri riskler ve riskle karşılaşma durumunda yapılması gereken tüm uygulamaları kapsamaktadır.

3. SORUMLULAR

Bu prosedürün uygulanmasından Süleyman Demirel Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Öğretim elemanları ve öğrencileri sorumludur.

4. ÖĞRETİM ELEMANI VE ÖĞRENCİLERİN LABORATUVAR VE KLİNİK/ ALAN UYGULAMA ALANLARINDA KARŞILAŞILABİLECEKLERİ RİSKLER VE RİSKLE KARŞILAŞMA DURUMUNDA YAPILACAKLARA YÖNELİK USUL VE ESASLAR

Sürekli İyileştirme-Geliştirme ve Risk Değerlendirme Komisyon üyeleri tarafından, Süleyman Demirel Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü öğretim elemanı ve öğrencilerinin laboratuvar ve klinik/alan uygulamalarında karşılaşılabilecekleri riskler tanımlanmış olup bu risklere yönelik prosedürler ve talimatlar oluşturulmuştur.

5. LABORATUAR VE KLİNİK/ ALAN UYGULAMA ALANLARINDA KARŞILAŞILABİLECEK RİSKLER VE BU RİSKLERE YÖNELİK YAPILMASI GEREKEN PROSEDÜRLER VE TALİMATLAR

*Laboratuvar ve klinik/alan uygulamaları öncesinde tüm öğrencilere uygulama alanlarında karşılaşılabilecek riskler ve bu risklere yönelik yapılması gereken prosedürler ve talimatlar konusunda eğitim verilmelidir. Planlanan eğitimin, konusu, içeriği, yapılması gerekenler, eğitimden sorumlu olan kişi ve birimler belirtilmeli ayrıca eğitim verilen kişiler (öğrenci/öğretim elemanı/idari personel) kayıt altına alınmalıdır.

KARŞILAŞILABİLECEK RİSKLER	AÇIKLAMALAR	YAPILMASI GEREKENLER	SORUMLU KİŞİ VE BİRİMLER
1. Tıbbi Atık Kazaları (Kesici Delici Alet Yaralanmaları)	-Cam keşiği -Enjektör ve iğne batması -Bistüri, makas vb. kesmesi	* Laboratuvar ve klinik/alan uygulamalarından sorumlu öğretim elemanı, klinik sorumlu hemşiresi ve Hemşirelik Bölüm Başkanlığı'na durum bildirilmelidir. *İğne batan, kanayan ve zedelenen cilt bölgesi derhal sabun ve su ile yıkanmalıdır. * İğne batan bölge; sıkma, emme, kanatmaya çalışma gibi yöntemlerle travmatize edilmemelidir. *Klinik/Alan uygulamalarında “ Olay Bildirim Formu ” doldurulup en geç 24 saat içerisinde uygulama alanlarındaki İşyeri Sağlığı ve Güvenliği Birimi'ne iletilmelidir. * Laboratuvar alanlarında meydana gelen kesici ve delici alet yaralanmalarında bölüm risk komisyonu öğretim elemanları ile iletişime geçilerek “ Olay Bildirim Formu ” doldurulmalıdır.	-Laboratuvar/Uygulama Alanından Sorumlu Öğretim Elemanı -Klinik Sorumlu Hemşiresi -Hemşirelik Bölüm Başkanlığı - Sağlık Bilimleri Dekanlığı - Süleyman Demirel Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi İşyeri Sağlığı ve Güvenliği Birimi -Sağlık Bakanlığı'na bağlı kurumlarda ilgili birimler

2. Kan ve Vücut Sıvılarının Sıçraması	<ul style="list-style-type: none"> -Kan - Kan ile kontamine sıvılar -BOS -Sinovial sıvılar -Tükürük -Plevral mayi -Semen -Vajinal sekresyon	<ul style="list-style-type: none"> * Laboratuvar ve klinik/alan uygulamalarından sorumlu öğretim elemanı, klinik sorumlu hemşiresi ve Hemşirelik Bölüm Başkanlığı'na durum bildirilmelidir *Kan ve vücut sıvılarının yüz ağız ve göz gibi mukozal yüzeylere ya da cilde sıçradığı durumlarda, söz konusu bölge bol su yıkanmalıdır. *Yaradan kan emilmesi yaranın kapatılmaya çalışılması gibi doku harabiyetini artırıcı uygulamalar kesinlikle yapılamamalıdır. *Enfekte materyal sıçramalarında göze ya da açık yaraya sıçrama ile temas olduysa gözler ve açık yaralı alan yıkanır. *Klinik/Alan uygulamalarında “Olay Bildirim Formu” doldurulup en geç 24 saat içerisinde uygulama alanlarındaki İşyeri Sağlığı ve Güvenliği Birimi'ne iletilmelidir.	<ul style="list-style-type: none"> -Laboratuvar/Uygulama Alanından Sorumlu Öğretim Elemanı -Klinik Sorumlu Hemşiresi -Hemşirelik Bölüm Başkanlığı - Süleyman Demirel Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi İşyeri Sağlığı ve Güvenliği Birimi -Sağlık Bakanlığı'na bağlı kurumlarda ilgili birimler
--	--	---	---

<p>3. Enfeksiyonlar Bakteriyel enfeksiyonlar --Tüberküloz, -Menengokoksik Menenjit, -Gastrointestinal Sistem Enfeksiyonları, -Lejyoner Hastalığı, -Difteri, -Boğmaca. Viral enfeksiyonlar -Hepatit B, Hepatit C -Kızamık, -Kızamıkçık, -Kabakulak, -Suçiçeği veya Varisella Zoster, -Herpes Enfeksiyonları -Edinsel Bağışıklık Yetersizliği Sendromu (AIDS). -COVID-19 varyasyonları</p>	<p>-Temas yolu</p> <p>-Solunum yolu -Damlacık yolu</p>	<p>*Laboratuvar ve klinik/alan uygulamalarından sorumlu öğretim elemanı, klinik sorumlu hemşiresi ve Hemşirelik Bölüm Başkanlığı'na durum bildirilmelidir *Enfekte kan ya da vücut sıvısının teması halinde;</p> <p>-Cilde temas: Hemen su ve sabunla yıkanmalıdır. -Ağza temas: Su ile iyice çalkalanmalıdır. Asla yutulmamalıdır. -Gözlere temas: Derhal bol suyla yıkanmalıdır. -Küçük kesiklere temas: Yara çok ciddi kanamadıkça sıkı tampon yapılmamalıdır, su ve sabunla hafifçe bastırarak yıkanmalı ve sonrasında antiseptik solüsyonla temizlenmelidir.</p> <p>*“Olay Bildirim Formu” doldurulup en geç 24 saat içerisinde uygulama alanındaki İşyeri Sağlığı ve Güvenliği Birimi'ne iletilmelidir.</p> <p>*Laboratuvar ve klinik/alan uygulamalarından sorumlu öğretim elemanı, laboratuvar sorumlusu, klinik sorumlu hemşiresi ve Hemşirelik Bölüm Başkanlığı'na durum bildirilmelidir.</p> <p>*Klinik/Alan uygulamalarında “Olay Bildirim Formu” doldurulup en geç 24 saat içerisinde uygulama alanlarındaki İşyeri Sağlığı ve Güvenliği Birimi'ne iletilmelidir.</p>	<p>-Laboratuvar/Uygulama Alanından Sorumlu Öğretim Elemanı -Klinik Sorumlu Hemşiresi -Hemşirelik Bölüm Başkanlığı - Süleyman Demirel Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi İşyeri Sağlığı ve Güvenliği Birimi -Sağlık Bakanlığı'na bağlı kurumlarda ilgili birimler</p>
---	---	--	--

4. Düşmeler	-Takılma -Bayılma -Kayma	<p>*Laboratuvar ve klinik/alan uygulamalarından sorumlu öğretim elemanı, klinik sorumlu hemşiresi ve Hemşirelik Bölüm Başkanlığı'na durum bildirilmelidir.</p> <p>*Öğrencilere vücut mekanikleri ilke ve kurallarına yönelik eğitim verilmelidir.</p> <p>*Birey olay yerinde henüz yerde iken en yakınındaki sorumlu öğretim elemanı/hekim veya hemşire tarafından değerlendirilmesi yapılmalıdır.</p> <p>*Olası yaralanmalar tanımlanıp kişinin güvenliği sağlanmadan, yerinden hareket ettirilmemelidir.</p> <p>*Bireyin yerinden hareket ettirilmesine engel olacak yaralanma yok ise, diğer ekip üyeleri ile birlikte dinlenmesi için yatak/sedyeye alınır.</p> <p>*Bireyin yerinden hareket ettirilmesine engel olacak yaralanma var ise sağlık müdahalesi için 112 acil birimi aranmalı ve birey ek girişim ve tetkik ihtiyacı yönünden değerlendirilmelidir.</p> <p>*Klinik/Alan uygulamalarında “Olay Bildirim Formu” doldurulup en geç 24 saat içerisinde uygulama alanlarındaki İşyeri Sağlığı ve Güvenliği Birimi'ne iletilmelidir.</p> <p>*Laboratuvar alanlarında meydana gelen kesici ve delici alet yaralanmalarında bölüm risk komisyonu öğretim elemanları ile iletişime geçilerek “Olay Bildirim Formu” doldurulmalıdır.</p>	-Laboratuvar/Uygulama Alanından Sorumlu Öğretim Elemanı -Klinik Sorumlu Hemşiresi -Hemşirelik Bölüm Başkanlığı - Süleyman Demirel Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi İşyeri Sağlığı ve Güvenliği Birimi -Sağlık Bakanlığı'na bağlı kurumlarda ilgili birimler
--------------------	--------------------------------	--	--

5. Radyasyon	<p>-Radyoaktif madde -İyonize radyasyon -Non-iyonize radyasyon</p>	<p>* Laboratuvar ve klinik/alan uygulamalarından sorumlu öğretim elemanı, klinik sorumlu hemşiresi ve Hemşirelik Bölüm Başkanlığı'na durum bildirilmelidir.</p> <p>*Kaynak yanında gereğinden fazla süre kalmamalıdır.</p> <p>*Katı, sıvı veya gaz halde bulunan radyoaktif maddelerin istemeyerek veya bir kaza sonucu üzerinize bulaşması durumunda üzerinizdeki giysileri hemen çıkartmalı, güvenli bir yerde muhafaza etmeli ve soğuk suyla duş alınması sağlanmalıdır.</p> <p>*Radyasyona maruz kalan bireyde baş ağrısı, bulanık görme, çarpıntı, gözde batma, kaşıntı, sulanma, işitme azlığı, halsizlik ve yorgunluk gibi yakınmalar değerlendirilmelidir.</p> <p>*Bu belirtiler görüldüğünde ilgili birimlere yönlendirilmelidir.</p> <p>*Klinik/Alan uygulamalarında “Olay Bildirim Formu” doldurulup en geç 24 saat içerisinde uygulama alanlarındaki İşyeri Sağlığı ve Güvenliği Birimi'ne iletilmelidir.</p>	<p>-Laboratuvar/Uygulama Alanından Sorumlu Öğretim Elemanı -Klinik Sorumlu Hemşiresi -Hemşirelik Bölüm Başkanlığı - Süleyman Demirel Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi İşyeri Sağlığı ve Güvenliği Birimi -Sağlık Bakanlığı'na bağlı kurumlarda ilgili birimler</p>
---------------------	--	--	--

<p>6. Kimyasal Ajanlar (Allerjik Reaksiyonlar)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Antiseptikler ve el sabunları - Lateks - Dezenfektanlar - Sitotoksik maddeler (Antineoplastik ilaçlar) - Sterilizasyonda kullanılan maddeler (Etilen oksit, gluteraldehit, formaldehit) 	<p>*Laboratuvar ve klinik/alan uygulamalarından sorumlu öğretim elemanı, klinik sorumlu hemşiresi ve Hemşirelik Bölüm Başkanlığı'na durum bildirilmelidir.</p> <p>*Kımyasal ajanın göze teması durumunda göz bol su ile yıkanmalıdır.</p> <p>*Kımyasal ajanın vücuda teması durumunda vücut bol su ile yıkanmalıdır.</p> <p>*Kımyasal ajanın temas ettiği bölge kızarıklık, tahriş, alerji, yara ve yanık gibi belirtiler yönüyle değerlendirilir ve bu belirtilerin varlığında birey ilgili birimlere yönlendirilmelidir.</p> <p>* Kımyasal ajanın temas ettiği bölge kapatılmamalıdır.</p> <p>*Öğrenci lateks alerjisi öyküsü olduğunu uygulamadan sorumlu öğretim elemanı ve klinik sorumlusuna bildirmelidir.</p> <p>*Öğrenci lateks içermeyen eldiven kullanması konusunda bilgilendirilmelidir.</p> <p>*Öğrenci kullanacağı ürünü lateks yönünden kontrol etmelidir.</p> <p>* Klinik/Alan uygulamalarında “Olay Bildirim Formu” doldurulup en geç 24 saat içerisinde uygulama alanlarındaki İşyeri Sağlığı ve Güvenliği Birimi'ne iletilmelidir.</p>	<p>-Laboratuvar/Uygulama Alanından Sorumlu Öğretim Elemanı</p> <p>-Klinik Sorumlu Hemşiresi</p> <p>-Hemşirelik Bölüm Başkanlığı</p> <p>- Süleyman Demirel Üniversitesi</p> <p>Araştırma ve Uygulama Hastanesi</p> <p>İşyeri Sağlığı ve Güvenliği Birimi</p> <p>-Sağlık Bakanlığı'na bağlı kurumlarda ilgili birimler</p>
---	---	---	--

<p>7. Şiddet</p>	<p>-Her türlü saldırı -Taciz</p>	<p>*Laboratuvar ve klinik/alan uygulamalarından sorumlu öğretim elemanı, klinik sorumlu hemşiresi ve Hemşirelik Bölüm Başkanlığına durum bildirilmelidir.</p> <p>*Şiddeti Uygulayan Bireye Yapılması Gerekenler</p> <p>-Sakin tutum takınılmalı, aynı zamanda da yönlendirici ses tonu kullanılmalıdır.</p> <p>-Sınırlar sakın ama belirgin bir şekilde ortaya konmalıdır.</p> <p>-Aşağılayıcı davranılmamalıdır.</p> <p>-Agresif kişi konuşurken ona bağırılmamalıdır.</p> <p>-Emir verilmemeli ve tehdit edilmemelidir.</p> <p>-Yeterli fiziksel mesafe oluşturulmalıdır.</p> <p>-Uyanık olmalı ve gerektiğinde kaçmak için açık kapı saptanmalıdır.</p> <p>-Kişiyi dinlemeye çalışılmalı ve beden diline dikkat edilmelidir.</p> <p>-Saldırgan kişi diğer kişilerden uzaklaştırılmalıdır.</p> <p>-Güvenlik personeli çağrılmalıdır.</p> <p>“1111” numaralı telefon aranarak servis adı belirtilmeli, beyaz kod bildirimi sağlanmalıdır.</p> <p>*Klinik/Alan uygulamalarında “Olay Bildirim Formu” doldurulup en geç 24 saat içerisinde uygulama alanlarındaki İşyeri Sağlığı ve Güvenliği Birimi’ne iletilmelidir.</p> <p>*Laboratuvar alanlarında meydana gelen şiddet vakalarında bölüm risk komisyonu öğretim elemanları ile iletişime geçilerek “Olay Bildirim Formu” doldurulmalıdır.</p> <p>*Şiddetin olduğu tarih, saat, yer, saldırı anında yapılan iş, saldırının başlama nedeni, saldırının oluş şekli, türü, kullanılan araçlar, saldırı sonucunda vücutlarında oluşan olumsuzluklar, saldırganların yaş, cinsiyet ve biliniyorsa isimlerini içeren bilgiler öğrenilmelidir.</p> <p>*Suç aleti varsa dokunulmadan güvenlik tarafından muhafaza edilmesi sağlanmalıdır.</p> <p>*Şiddete maruz kalan kişinin en yakın hekim tarafından sağlık durumunun değerlendirilmesi yapılmalı ve konsültasyonu</p>	<p>-Laboratuvar/Uygulama Alanından Sorumlu Öğretim Elemanı</p> <p>-Klinik Sorumlu Hemşiresi</p> <p>-Hemşirelik Bölüm Başkanlığı</p> <p>- Süleyman Demirel Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi İşyeri Sağlığı ve Güvenliği Birimi</p> <p>-Sağlık Bakanlığı’na bağlı kurumlarda ilgili birimler</p>
-------------------------	--------------------------------------	--	--

		sağlanmalıdır. *Konu ile ilgili Kurum yöneticileri tarafından ihmal düşünülüyorsa derhal Sağlık Bakanlığı'na ait "113" numaralı telefonla durum bildirimini yapılmalıdır.	
8. İnsan Kaynakları ile İlgili Riskler			
8.1. Kurum laboratuvar ve klinik/alan uygulamalarına yönelik planlamalarda başarısız olma		*Laboratuvar ve klinik/alan uygulamalarında görevli öğretim elemanlarının görüş ve önerileri alınmalıdır. *Üst yönetim ile laboratuvar ve uygulama alanlarına yönelik gerekli alt yapıda yapılacak değişimler tartışılmalıdır. *İlgili paydaşlarla görüşülerek laboratuvar ve uygulama alanlarına yönelik geribildirimler alınmalıdır. *Kurum yönetim paradigmasında, çalışanların, kurumun en değerli varlığı olarak görülmesi sağlanmalıdır.	-Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanlığı -Hemşirelik Bölüm Başkanlığı -Hemşirelik Bölümü Anabilim Dalı Başkanlığı -Laboratuvar/Uygulama Alanından Sorumlu Öğretim Elemanı -Klinik/Alan birimlerinin Üst Yönetimi
8.2. Öğretim elemanı performansının kurum performansını destekleyecek şekilde iyi yönetilememesi		*Hemşirelik bölümünün stratejik amaç ve hedefleri net bir şekilde ortaya konularak, bunların çalışanlar tarafından benimsenmesi için kurumsal iletişim stratejisi oluşturulmalıdır. *Laboratuvar ve uygulama alanı ile ilgili rol ve sorumluluklar ve gerekli nitelikler belirlenmelidir. *Öğretim elemanı çalışan performansının izlenmesini sağlayacak mekanizmalar kurulmalıdır. *Performans değerlendirme sürecinde öğretim elemanının ve öğrencilerin görüşleri alınmalıdır. *Öğretim elemanı performans sonuçları raporlanmalıdır. *Öğretim elemanına ilişkin etkin geri bildirim sağlanmalı ve gereksinim olan alanlarda eğitim planlanmalıdır.	-Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanlığı -Hemşirelik Bölüm Başkanlığı -Hemşirelik Bölümü Anabilim Dalı Başkanlığı -Laboratuvar/Uygulama Alanından Sorumlu Öğretim Elemanı -Klinik/Alan birimlerinin Üst Yönetimi
8.3. Mevcut insan kaynağının etkin kullanılamaması		*Laboratuvar ve klinik/alan uygulamalarında görevli öğretim elemanlarının ilgili çalışma geçmişi, bilgi, beceri düzeyi, hobi, aldığı eğitim, diploma ve sertifikaları vb. hususlar kayıt altına alınmalıdır.	-Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanlığı -Hemşirelik Bölüm Başkanlığı -Hemşirelik Bölümü Anabilim

		<p>*Laboratuvar ve klinik/alan uygulamalarındaki görevlendirmelerde öğretim elemanın özellikleri dikkate alınmalıdır.</p> <p>*Öğretim elemanlarına laboratuvar ve klinik/alan uygulamalarına yönelik uygulama rehberleri hazırlanmalı ve rehber konusunda bilgi verilmelidir.</p> <p>*Laboratuvar ve klinik/alan uygulamalarına ilişkin dönem sonu değerlendirmeler alınmalıdır.</p>	<p>Dalı Başkanlığı</p> <p>-Laboratuvar/Uygulama Alanından Sorumlu Öğretim Elemanı</p> <p>-Klinik/Alan birimlerinin Üst Yönetimi</p>
8.4. Öğretim elemanı memnuniyet düzeyinde azalma olması		<p>*Laboratuvar ve klinik/alan uygulamalarına ilişkin dönem sonunda yapılacak geribildirimlerle, memnuniyeti veya memnuniyetsizliği arttıran hususlar ve öneriler tespit edilmelidir.</p> <p>*Kurum içi iletişimi teşvik edecek kanallar (on-line anketler, çalışan forumları, dilek ve istek kutusu/web sayfaları oluşturmak gibi) geliştirilmelidir.</p> <p>*Kurumsal gelişim programları uygulanmalıdır.</p> <p>*Öğretim elemanına yönelik motivasyon mekanizmaları yaygınlaştırılmalıdır.</p>	<p>-Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanlığı</p> <p>-Hemşirelik Bölüm Başkanlığı</p> <p>-Hemşirelik Bölümü Anabilim Dalı Başkanlığı</p> <p>-Laboratuvar/Uygulama Alanından Sorumlu Öğretim Elemanı</p> <p>-Klinik/Alan birimlerinin Üst Yönetimi</p>
8.5. Personel devir hızında ve devamsızlıkta artış olması		<p>*Laboratuvar ve klinik/alan uygulamalarında görevlendirilecek öğretim elemanları için planlamalar etkin bir şekilde gerçekleştirilmelidir.</p> <p>*Laboratuvar ve klinik/alan uygulaması öncesi ve sonrasında öğretim elemanları ile sürece ilişkin değerlendirme toplantıları düzenlenmelidir.</p> <p>*Öğretim elemanının memnuniyeti dönemsel olarak değerlendirilmelidir.</p> <p>*Öğretim elemanının kurumdan ayrılmasında çıkış mülakatları gerçekleştirilmelidir.</p> <p>*Öğretim elemanının laboratuvar ve klinik/alandan ayrılma sebepleri belirlenerek öneriler geliştirilmelidir.</p> <p>*Sağlık izin/devamsızlık nedenleri analiz edilerek, çalışma ortamı ile ilgili raporlar düzenlenmelidir.</p> <p>*Laboratuvar ve klinik/alan uygulamalarında ayrımcılığa yol açmayan şeffaf yönetim uygulamaları geliştirilmelidir.</p>	<p>-Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanlığı</p> <p>-Hemşirelik Bölüm Başkanlığı</p> <p>-Hemşirelik Bölümü Anabilim Dalı Başkanlığı</p> <p>-Laboratuvar/Uygulama Alanından Sorumlu Öğretim Elemanı</p> <p>-Klinik/Alan birimlerinin Üst Yönetimi</p>

		<p>*Laboratuvar ve klinik/alan uygulaması ile ilgili süreç incelenerek, gerekli iyileştirme imkânları araştırılmalıdır.</p> <p>*Öğretim elemanı –yöneticiler için iletişim becerileri, stres yönetimi, uyuşmazlık yönetimi (conflict management) gibi eğitim programları planlanmalıdır.</p>	
<p>9. Kurumsal İtibarsızlaştırma</p> <p>İtibar Riski: Mevcut veya potansiyel müşteriler, ortaklar, rakipler ve denetim otoriteleri gibi tarafların kurum hakkındaki olumsuz düşünceleri ya da mevcut yasal düzenlemelere uygun davranılmaması neticesinde kuruma duyulan güvenin azalması veya kurum itibarının zedelenme olasılığını ifade eder.</p>		<p>*Laboratuvar ve klinik/alan uygulama alanlarında bulunan ilgili paydaşlar ile beklentiler ve hassasiyetler gözden geçirilmelidir.</p> <p>*Laboratuvar ve klinik/alan uygulamaları kapsamında uygulama yapılan kurum/kuruluşlar ile uygulama öncesi beklentiler tartışılmalıdır.</p> <p>*Yeni/güncel konulara, eğilimlere ve iddialara karşı hazırlıklı olunmalı ve profesyonelce yanıtlanmalıdır (eğer gerekiyorsa proaktif bir şekilde).</p> <p>*Saldırgan iddialara ya da medya sorularına hızlı ve doğru bir şekilde yanıt verebilme konusunda yetenekli olunmalıdır.</p> <p>*Bu kararların uygulanmasında titiz olunmalıdır.</p>	<p>-Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanlığı</p> <p>-Hemşirelik Bölüm Başkanlığı</p> <p>-Hemşirelik Bölümü Anabilim Dalı Başkanlığı</p> <p>-Laboratuvar/Uygulama Alanından Sorumlu Öğretim Elemanı</p> <p>- Klinik/Alan birimlerinin Üst Yönetimi</p> <p>-Klinik/Alan çalışanları</p>